



Розділ I

Жодної живої душі

Коли Мері Леннокс прибула до свого дядька у маєток Міселтвейт, то всі зійшлися на думці, що вона поводить ся й виглядає страшенно неприємно. І це була правда. Обличчя у неї було худорлявим, скривленим, тіло — сухеньким, а волосся — бляклим і рідким. І коси, й обличчя в неї мали жовтуватий відтінок, бо народилася вона в Індії та була дуже хворобливою дитиною.

Батько Мері працював у англійському уряді, був дуже зайнятим і також хворів. Натомість мати її — вродлива жінка, яку, на жаль, приваблювали тільки вечірки та веселе товариство. Жінка зовсім не хотіла мати дитину, тому, коли народилася Мері, її передали няньці Аї. Їй одразу

— Чого ти прийшла? — запитала вона у незнайомки. — Я не хочу тебе бачити. Хай сюди прийде моя Ая.

Жінка сполошилась і, затинаячись, пробурмотіла, що Ая прийти не зможе. Вона перелякалася ще більше, коли Мері розлютилась і почала її бити та копати, але й далі повторювала, що Ая не може прийти до міс Сагіб.

Цього ранку в повітрі витала якась таємниця. Зник звичний розпорядок, бракувало кількох слуг, а ті, що зустрілися Мері, поспішно прокрадались коридорами, й очі їхні були затьмарені страхом. Та ніхто нічого їй не розповів. Ая так і не прийшла. Того ранку про дівчинку взагалі всі забули. Тож вона вийшла у сад і почала бавитися під деревом біля веранди. Вона гралась у садівника і ткнула у купку землі багрянні квіти гібіскуса, наче то була її клумба.



пояснили, що вона повинна тримати дитину якомога далі від мем Сагіб, щоб задовольнити побажання господині. Отже, вона ховала від очей господині кволе дитя, а коли воно виросло у кволу дитину, яка могла триматися тільки на всіх чотирьох, няня продовжила це робити. Дитина ніколи не бачила схожих на неї людей — лише смагляве обличчя Аї та інших місцевих слуг. Вони знали, що мем Сагіб дуже розгнівалася б, почувши дитячий плач або крик, тому виконували всі забаганки дівчинки. І до шести років Мері стала егоїсткою й тиранкою. Другої такої точно не існувало. Молода вихователька з Англії, яка повинна була навчити Мері читати й писати, настільки незлюбила малу, що звільнилася через три місяці. А коли прибували інші виховательки, то вони втікали ще раніше, ніж перша. І якби Мері не захотіла сама навчитися читати, то ніколи б не здолала навіть абетки.

Одного страшенно спекотного ранку, коли Мері вже виповнилося дев'ять років, вона прокинулася у поганому настрої, що тільки погіршився, коли дівчинка побачила біля свого ліжка не Аю, а іншу служницю.

І що довше вона там сиділа, то сильнішим ставав її гнів. Вона бурмотіла собі під ніс усе те, що планувала сказати служниці, щойно та повернеться:
— Свиня! Свиня! Найгірша свинюка! — бурмотіла вона, бо знала, що свиня — це найгірша кривда для індуса.

Вона скреготіла зубами і безперервно повторювала образу, поки не почула, що на веранду вийшла мати. З нею був білявий молодик. Вони розмовляли дивно, геть стишеними голосами. Мері знала молодого чоловіка, зовсім схожого на хлопця. Вона чула, що це молодий офіцер, який щойно прибув з Англії. Мері трохи його порозглядала, а потім поглянула на свою матір. Щойно траплялася нагода, вона роздивлялась маму, яку найчастіше називала «мем Сагіб». Дівчинці подобалась її струнка і вродлива мама, яка прегарно вдягалася. Її волосся звивалося шовком, а ніс був маленький і такий кирпатий, що наче зневажливо поглядав на все довкола. Утім очі в неї завжди дивилися широко і радісно блищали. Мері вважала мамин одяг невагомим, бо той справді був дуже тонким і наче плив у повітрі. Того ранку одяг виглядав ще розкішні-

ше, та очі зовсім не сміялися. Широко розплющені, перелякані, вони благально дивилися на білявого молодика.

— Невже все безнадійно? І нічого не вдієш? — почувла Мері її слова.

— Жахливо, — тремтливим голосом відповів офіцер. — Жахливо, місіс Леннокс! Ще два тижні тому ви повинні були виїхати в гори.

Мем Сагіб заламала руки.

— Я знаю! — скрикнула вона. — Я залишилася тільки для того, аби піти на ту дурну вечерю! Як нерозумно з мого боку!

Цієї миті з прибудови для слуг долинув такий лемент, що жінка від несподіванки і переляку вхопила молодика за руку. Мері підвелась, відчувши на спині табун мурашок. Скажений лемент тільки наростав.

— Що це? Що це? — місіс Леннокс хапала ротом повітря.

— Хтось помер, — відповів молодий офіцер. — Ви не повідомляли, що ваші слуги теж заразились.

— Я й не знала! — вигукнула мем Сагіб. — Ходімо! Ходімо!

Вона прожогом кинулась у дім. Молодик поспішив за нею.

Після цього відбувалося щось страхітливе... Мері збагнула таємницю цього ранку. Люта епідемія холери вбивала людей, наче мух. Ая теж захворіла вночі, а слуги у своєму будинку лементували, бо вона померла. Того дня пішли з життя ще троє слуг, а решта втекли від жаху. Всюди панував переполох, а в кожному бунгало помирали люди. Хвороба безжалісно ширилась околицями.

Від тієї метушні та біганини Мері заховалась у своїй кімнаті. Про дівчинку всі забули. Ніхто про неї не згадав, ніхто до неї не підійшов, а навколо коїлися незрозумілі їй речі. Мері то плакала, то засинала. Усе, що було їй відомо, — це те, що люди хворіють і помирають, бо до неї долинали моторошні та тужливі звуки.

За деякий час Мері зайшла в порожню їдальню. На столах стояли тарілки із залишками страв. Вони виглядали так, наче люди несподівано відсунули крісла, полишили їжу та чомусь поспішили геть. Дівчинка підійшла до стола і сіла. Вона з'їла трохи фруктів та печива і запила майже